

Vedlegg

Bakgrunn for anmodningen – særskilte utfordringer de nærmeste år

Pr. 31.03.2013 var det 4 402 mennesker i asylmottak med lovlig opphold som ventet på å få flytte til en kommune. Av disse var det mer enn 3200 som ikke hadde fått tildelt en kommune å bosettes i. Det har ikke ventet flere i mottak siden 1990-tallet. I tillegg får om lag 600 nye personer vedtak om opphold hver måned. Til sammenlikning ble det i snitt bosatt 480 personer månedlig i 2012.

Personer som er innvilget oppholdstillatelse etter søknad om asyl/beskyttelse og overføringsflyktninger, bosettes som hovedregel etter avtale med kommunene. IMDi har ansvaret for å finne bosettingskommuner til disse.

Hovedårsaken til økningen i antall flyktninger som skal bosettes, er at en større andel av asylsøkerne som kommer til Norge, har et reelt beskyttelsesbehov og fyller vilkårene for flyktningstatus. Samtidig bygger UDI ned restanser ved å fatte flere vedtak raskere. Antallet bosettingsklare flyktninger i de statlige mottakene øker derfor sterkt. Historisk sett har antall personer i mottak som til enhver tid venter på bosetting, ligget på rundt 1200-1500. Antallet har nå altså vokst til omlag 4 400. Mens enslige mindreårige bosettes raskere enn tidligere, er ikke tempoet i bosettingen høyt nok for det økende antallet voksne flyktninger i mottakene. Lang ventetid før bosetting i en kommune har store menneskelige og økonomiske omkostninger. Skal situasjonen bedres, må kommunene bosette raskere – og de må totalt sett bosette flere.

Basert på prognoser over hvor mange flyktninger som det er behov for å bosette kommende år, fastsetter et nasjonalt utvalg fra stat og kommunesektoren det antall flyktninger kommunene totalt skal anmodes om å bosette. Dernest avgjør IMDi i forståelse med KS hvilke kommuner som skal anmodes om hvor mange flyktninger. Den enkelte kommune fatter vedtak om *hvilket antall* flyktninger kommunen vil bosette kommende år. IMDi finner egnet kommune for den enkelte flyktning innenfor de disponible kommune plassene. Det vil være ansvaret til den enkelte bosettings-kommune å skaffe til veie et botilbud som svarer til den demografiske fordelingen i mottak. Ut fra det kommunale bosettingsvedtaket må det derfor planlegges med utgangspunkt i at 69 % av de som venter i mottak, vil være enslige voksne.

En stor andel av de voksne flyktningene er altså enslige på bosettingstidspunktet, men en del av dem har familie i hjemlandet som kan forventes å komme til Norge. At flyktninger får familien sin hit vil være positivt for integreringen og kan bidra til positiv befolkningsutvikling, men kan også innebære utfordringer med boliger og kapasitet i kommunene. Det anbefales derfor at kommunen planlegger i tråd med dette i tillegg til det antallet flyktninger kommunen vedtar å bosette. 1749 personer kom til landet i 2012 for gjenforening med flyktninger. IMDi legger vekt på å gi god informasjon om aktuelle familiegjenforeninger ved utsøking. IMDi tilstreber også i et flerårsperspektiv at antall familiegjenforente fordeles rettferdig mellom kommunene.

Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting fastsatte i april 2012 at måltallet for bosetting av flyktninger i 2013 skulle være 8 000. Kommunene hadde ved utgangen av februar 2013 fattet vedtak om ca. 6 200 kommune plasser, herav 400 plasser for enslige mindreårige.

Kommunene har de siste årene gjort en god jobb med å bosette flyktninger. Bosettingen i kommunene var på 6 087 personer i 2009, 5 766 i 2010, 5 486 i 2011 og 5842 i 2012. Likevel må antallet som bosettes årlig, økes betydelig for 2014, 2015 og 2016.

Bosetting av flyktninger er en permanent kommunal oppgave, selv om antallet som skal bosettes vil variere noe fra år til år. Bosettingsarbeidet må i likhet med andre kommunale oppgaver inn i faste og planlagte former, basert på flerårige vedtak og plantall.

Det er et prinsipp at flyktninger skal bosettes i kommuner over hele landet. Kommunen må ha et tilpasset tjenestetilbud, herunder introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap til de som bosettes, slik at de kan komme i arbeid eller gå videre til kvalifisering og utdanning.

Norges internasjonale forpliktelser innebærer å ta imot mennesker som er utsatt for forfølgelse i sine hjemland. Men bosetting av flyktninger er ikke bare en humanitær oppgave. Flyktninger utgjør også en ressurs. Næringslivet i mange kommuner vil ha behov for mer arbeidskraft i årene fremover og likeså kommunene selv. Gjennom gode kvalifikasjonsprogram kan kommuner skreddersy kompetanse som arbeidslivet trenger.

IMDi bistår gjerne kommunene sammen med våre samarbeidspartnere for å legge til rette for bosetting. Dette inkluderer:

- Bistand i den langsiktige planlegging av bosettingsarbeidet; herunder flerårige vedtak og kvartalsvis bosetting.
- Oversikt over tilgjengelige tilskudd fra staten som er ment å dekke kommunale utgifter ved bosetting og integrering av flyktninger (integreringstilskudd, norsktilskudd, særskilt tilskudd for enslige mindreårige, ekstratilskudd for funksjonshemmede, Husbankens boligfinansieringsordninger m.v.).
- Prioritering av tilskudd til utleieboliger innenfor dagens budsjett.
- Større og mer fleksibel bruk av Husbankens startlån.
- Profesjonell bruk av det private leiemarkedet, hvor dette kan sees som en parallell løsning eller et supplement til bruk av kommunale boliger ved bosetting av flyktninger.
- Kunnskap om gode grep og vellykkede tiltak fra andre og evt. sammenlignbare kommuner både innenfor bosetting og intro.
- Erfaringer fra privat bosetting hvor flyktninger selv får finne seg bolig i en kommune og deretter søkes ut av IMDi i samråd med kommunen. Ved at det for disse ikke utløses utgifter til kommunal boligfremskaffelse, gir dette bl.a. mulighet for å ta imot flere flyktninger til lavere kostnad.
- Nye og fortsatt uerfarne bosettingskommuner kan ved behov få særskilt oppfølging fra IMDi i tillegg til tilbud om kurs i regi av KS.

Alle kommuner IMDi Midt-Norge samarbeider med om flyktninger, får en fast kontaktperson som kommunen kan rette alt av henvendelser til som gjelder flyktningsamarbeidet.

ANMODNING OM BOSETTING AV FLYKTNINGER I MIDT-NORGE FOR 013-016

MØRE OG ROMSDAL							
Kommune	Befolkning	Anmodn 013	Vedtak 013	Anmodn 014	inkl EM	Anmodn 015/016	inkl EM
Ålesund	45033	60	40	60	7	60	7
Molde	25936	55	55	60	5	50	5
Kristiansund	24131	50	40	50	0	40	0
Ørsta	10456	35	25	30	5	25	5
Fræna	9614	25	15	25	0	15	0
Haram	9020	25	10	25	0	15	0
Herøy	8847	25	10	25	0	15	0
Volda	8827	30	25	30	6	30	6
Sula	8397	20	6	25	0	20	0
Ulstein	7927	25	20	20	0	20	0
Sykkylven	7673	20	5	20	0	15	0
Giske	7541	15	6	15	0	10	0
Rauma	7421	15	0	15	0	10	0
Sunndal	7205	25	25	25	5	25	5
Vestnes	6626	15	0	15	0	10	0
Surnadal	5927	15	15	15	0	10	0
Averøy	5651	15	15	15	0	10	0
Hareid	5057	15	10	15	0	10	0
Stranda	4610	10	0	10	0	10	0
Skodje	4282	15	0	10	0	10	0
Aure	3570	10	5	10	0	10	0
Eide	3476	15	5	5	0	10	0
Aukra	3339	10	0	10	0	10	0
Tingvoll	3116	10	5	10	0	10	0
Nesset	2995	10	0	10	0	10	0
Sande	2628	10	0	10	0	10	0

Ørskog	2267	10	0	10	0	10	0
Norddal	1739	0	0	10	0	10	0
Halsa	1571	0	0	10	0	10	0
TOTAL	244882	585	337	590	28	500	28

SØR-TRØNDELAG

Kommune	Befolkning	Anmodn 013	Vedtak 013	Anmodn 014	inkl EM	Anmodn 015/016	inkl EM4
Trondheim	179692	290	250	300	18	300	18
Melhus	15679	30	15	35	0	30	0
Malvik	13085	25	15	30	0	25	0
Orkdal	11519	25	20	30	0	25	0
Skaun	7143	20	8	20	0	15	0
Oppdal	6794	20	15	20	0	15	0
Rissa	6652	15	15	20	0	15	0
Midtre Gauldal	6266	15	8	15	0	15	0
Klæbu	5939	15	0	15	0	15	0
Røros	5589	15	10	15	0	15	0
Ørland	5155	15	0	15	0	15	0
Bjugn	4665	10	0	15	0	10	0
Frøya	4506	10	0	15	0	10	0
Hitra	4477	10	0	15	0	10	0
Hemne	4228	10	3	10	0	10	0
Selbu	4030	10	0	10	0	10	0
Meldal	3967	10	0	10	0	10	0
Åfjord	3237	10	0	10	0	10	0
Rennebu	2534	10	0	10	0	10	0
Total	295157	565	359	610	18	565	18

Nord-Trøndelag

Kommune	Befolkning	Anmodn 013	Vedtk 013	Anmodn 014	inkl EM	Anmodn 015/016	inkl EM
Stjørdal	22379	45	35	45	5	45	5
Steinkjer	21392	45	35	45	4	45	4
Levanger	19078	45	45	45	5	45	5

Verdal	14539	35	25	35	0	30	0
Namsos	12988	40	40	40	0	40	0
Inderøy	6692	15	10	15	0	15	0
Nærøy	5097	15	10	20	0	20	0
Vikna	4300	15	10	15	0	10	0
Overhalla	3688	10	10	10	5	10	5
Leksvik	3531	10	10	10	0	10	0
Verran	2834	15	15	10	0	10	0
Frosta	2627	10	0	10	0	10	0
Meråker	2510	20	10	15	0	10	0
Grong	2465	15	10	15	5	10	5
Snåsa	2154	10	10	10	0	10	0
Lierne	1738	0	0	10	0	10	0
Namdalseid	1699	10	0	10	0	10	0
Høylandet	1263	10	0	10	0	10	0
TOTAL	130974	365	275	370	24	350	24
Midt-Norge	671013	1515	971	1570	70	1415	70